

LA PARTICIPACIÓ ALS CONSELLS DE SALUT

Olga Fernández Quiroga.

Psicòloga especialista en Psicologia Clínica. CAPS

Per relacionar el tema de la Jornada d'avui, la qualitat Democràtica, amb els Consells de Salut, he decidit aborda-la des de diverses perspectives, subratllades amb els connectors que defineixen el lloc des del que parlo: **A, DEL, AMB, DES DE.**

Com que el temps és força limitat, definiré els punts que m'han semblat més importants i després al debat podem ampliar-los o afegir el que considereu.

■ PARTICIPACIÓ AL	CONSELL DE SALUT
■ PARTICIPACIÓ DEL	CONSELL DE SALUT
■ PARTICIPACIÓ AMB	CONSELL DE SALUT
■ PARTICIPACIÓ DES DEL	CONSELL DE SALUT

I. PARTICIPACIÓ **AL** CONSELL DE SALUT

- *Amb institucions exercint de facilitadores de medis materials, tècnics y pedagògics, sense detentar cap monopoli*
- *Amb institucions que valorin i practiquin l'intercanvi, la col·laboració, la generació de coneixement*
- *Amb entitats que tinguin o vagin adquirint una perspectiva de servei públic transcendint els objectius que pugui tenir cada una*
- *Amb entitats representatives que traslladin la informació als seus associats*
- *Saber que la meua participació tindrà incidència*
- *On la participació sigui una activitat saludable*

Que la gent estigui satisfeta, orgullosa dels seu treball comunitari. Que se senti valorada, reconeguda, útil. Que sigui una escola de ciutadania.

- *A l'espai del CS hi ha subjectes de participació (no som proveïdors de salut, ni coproductors...)*

Els subjectes de participació, exerceixen una funció comunitària, diferent per a cadascú però al mateix nivell. Tots els rols són intercanviables en qualsevol moment. Un professional que passa a ser usuari o pacient, un

pacient que és gestor institucional, un ciutadà que és treballador no sanitari...etc. És diferent ser proveïdor de salut, clientes, coproductor o productors de salut... El llenguatge, el com ens denominem marca el marc,, la funció, per tant estem parlant de quelcom diferent a una qüestió semàntica.

II. PARTICIPACIÓ DEL CONSELL DE SALUT

- *Participació és diferent a informació. És compartir decisions. Deliberar, al menys*
- *Els temes a tractar han d'integrar tant els temes locals, específics de cada centre de salut com els generals, de política sanitària, que tard o d'hora també afectaran al centre de salut*
- *Devolució de la informació*
 - ¿S'han solucionat els problemes presentats?
 - Què ha passat amb les propostes realitzades? ¿Són o no són aplicables? Justificar el per què.
 - Fer pedagogia. Que cadascú prengui la seva responsabilitat

És un punt que sempre acostuma a ser deficitari, qualificat com a negatiu, desapassionant i que redueix enormement la qualitat de la participació.

- *Col·laboració inter e intra institucional*

La Conselleria de Salut, el Cat Salut, els municipis, amb Barcelona al capdavant, la Diputació, la Conselleria d' Interior, de Presidència...totes les institucions que des d'un lloc o un altre tenen competències assignades. Per molt diferents que siguin, por molt que afectin a parcel·les diferenciades, necessitem que estiguin coordinades, que col·laborin, que sumin esforços, que optimitzin el seu treball i que aquest treball es noti en la qualitat de la participació, o el que és el mateix, que és beneficiï la ciutadania. En definitiva, que parlin, que dialoguin, que discuteixin, que apliquin aquest model.

- *Aprendre de les experiències i evitar repeticions*

Hi ha experiències i CS que porten anys funcionant. Aprofitar aquest coneixement tant en lo positiu com en el que és negatiu a l'hora d'emprendre noves experiències ajuda molt. És innecessari començar de zero cada vegada. Cooperar significa precisament basar-se en el treball que ja han fet d'altres per a millorar-lo.. Si comencem de zero, repetirem el que és inevitable en una trajectòria subjectiva (cadascú ha de viure la seva pròpia vida i cometre els seus propis errors), però innecessari en qualsevol treball col·laboratiu.

III. PARTICIPACIÓ **AMB** EL CONSELL DE SALUT

- *La comunitat, hauria de conèixer el treball dels CS: les seves propostes, esforços, deliberacions, decisions. Vol fer-ho*
- *Eines de difusió per a donar visibilitat social al treball comú d'institucions, associacions i ciutadania. Quina millor exemple de democràcia!*
- *Transparència, "Governança" ,dades obertes i reutilitzables per a la comunitat*
- *Quantes propostes es fan? Queixes? Idees? Felicitacions? - Quina és la seva qualitat i nivell d'aplicació? - Qui les fa? Quines millores s'han pogut portar a terme?*

La societat pot aprofitar el treball dels CS. I també ho poden fer altres institucions..

IV. PARTICIPACIÓ **DES DEL** CONSELL DE SALUT

- *En l'era de la Web 2.0, els consellers haurien de disposar de mitjans per a poder col·laborar entre si, conèixer-se, coordinar-se, comunicar-se, enriquir-se mútuament*
- *Aquest model de treball comunitari té els seus efectes col·laterals, tan importants com els objectius marcats.. A saber:*
- *Fer barri: que els veïns es coneixin, es barregin, dialoguin*
- *Cohesió social-*
- *Fer democràcia. Un treball diari, quotidià, que no acaba mai*
- *Desenvolupar competències socials i subjectives*
- *Incrementar la responsabilitat dels representants polítics i el seu acostament a la ciutadania.*
- *Relacionar-se, intercanviar coneixements/problemàtiques*
- *Aprendre, conèixer, saber...*

Una taula amb algunes de les coses per a "abandonar" i "adoptar"

Abandonar	Adoptar
Estructures de poder i jerarquitzaades	Treball en equip, tolerància, comunicació
Ocultar informació	Actituds de comunicació i diàleg

Agendes ocultes	Comunicació directa i transparent
Desatenció al talent	Impuls del talent
Interdisciplinari	Multidisciplinari
Actituds de control i obediència	Compartir informació
Competició	Col·laboració

Deixo dues preguntes per al debat o per a la reflexió:

1. *En la composició dels CS, han de ser-hi tots els subjectes de participació?*
2. *Quins "efectes col·laterals" afegiries a la meva llista de la participació?*

I finalitzo amb unes quantes cites que em semblen adequades per al tema

- La idiotesa és una malaltia extraordinària, no és el malalt el que pateix per ella, sinó els altres. *Voltaire*
- *La cooperació és la convicció plena de que ningú pot arribar a la meta si no hi arriben tots".*
- *Només una cosa és més dolorosa que aprendre de l'experiència, i és no aprendre de l'experiència". Laurence J. Peter.*
- *Com més estreta la ment, més gran la boca*
- *Quan gaudim de salut, fàcilment donem bons consells als malalts.. Tàcito*
- *Ningú pot ser feliç sense participar en la felicitat pública, ningú pot ser lliure sense l'experiència de la llibertat pública, i ningú, finalment, pot ser feliç o lliure sense implicar-se i formar part del poder polític". Hannah Arendt*
- *Amb el coneixement s'acreixen els dubtes Johann Wolfgang von Goethe.*
- *El gran enemic del coneixement no és l'ignorància, sinó la il·lusió de coneixement". Stephen Hawking*
- *La llibertat no fa feliços als homes, els fa senzillament homes. Manuel Azaña.*
- *"El perill de la llibertat moderna és que, absorbits pel gaudi de la nostra independència privada i en la gestió dels nostres interessos particulars,*

vam renunciar massa fàcilment al nostre dret de participació en el poder
". *Benjamin Constant de Rebecqu*

- "Les cites són una manera de repetir erròniament les paraules d'un altre
". *Ambrose Bierce*.

M'he inspirat, he pres idees i he utilitzat coneixements de

- <http://twitter.com/wikicitas>
- <http://pharmacoserias.blogspot.com/search/label/Humor> *Fernando Comas*
- <http://dempeus.nireblog.com/> *Dempeus*
- <http://www.puntodeencuentrocomunitario.com/> *PACAP. Encuentro*
- <http://saludcomunitaria.wordpress.com> *Rafa Cofiño*
- <http://ecriteriumcat.wordpress.com/> *e-Criterium*
- <http://eadminblog.net/> *Administraciones en red*
- <http://www.graells.cat/> *Jordi Graells*
- <http://apunteselectronicos.wordpress.com/> *Andrés Nin*
- <http://bloc.lourdesmunozsantamaria.cat/> *Lourdes Muñoz*
- <http://www.netoraton.es/> *César Calderón*
- <http://www.caps.cat/> *CAPS*

Molt Agraïda per aquesta ajuda diària i quotidiana i moltíssimes gràcies als que esteu aquí escoltant-me.